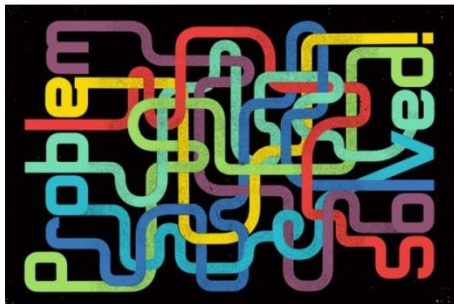

Naloga 3306a

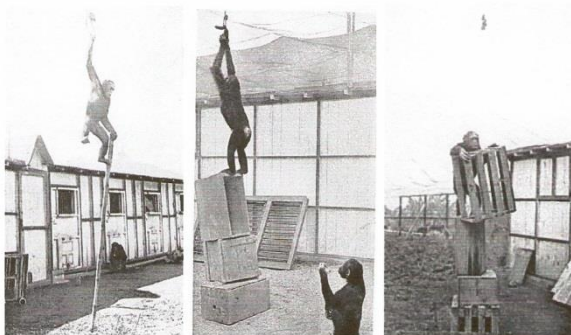
RAZISKAVE MIŠLJENJA

RAZISKATI, KAKO MISLIMO

1. Psihologi mišljenja ne raziskujejo le pri ljudeh, ampak jih zanima tudi, kako poteka mišljenje pri živalih.

- A. Preberi v učbeniku ali drugih virih opis Köhlerjeve raziskave o tem, kako rešujejo miselne probleme šimpanzi (poglavje Strategije reševanja miselnih problemov).
- B. Ob vprašanjih povzemi ugotovitve raziskave.

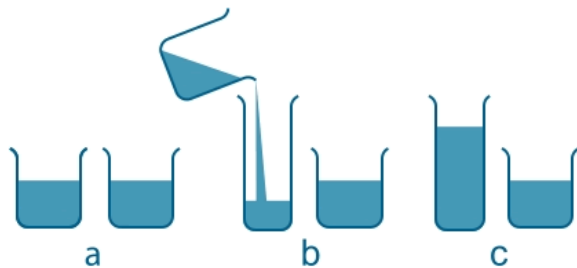

- Katero strategijo reševanja miselnih problemov so uporabljali šimpanzi v Köhlerjevi raziskavi?
 - a) Poskuse in napake,
 - b) postopno analizo,
 - c) vpogled.
- Opiši, kako so se značilnosti te strategije kazale v vedenju šimpanzov, ko so reševali zastavljene miselne probleme.

Slika 1: Köhlerjevi eksperimenti s šimpanzi (Vir: http://non-evaluating.ucoz.org/_pu/0/06737648.jpg)

2. Med najbolj znane raziskovalce razvoja mišljenja uvrščamo Jeana Piageta, ki si je s sodelavci v ta namen zamislil številne naloge. Pred otroka je običajno postavil predmete iz njegovega okolja, mu postavljaj vprašanja, pri tem pa opazoval, kaj otrok počne s temi predmeti, in hkrati pozorno poslušal njegove odgovore.

- A. Piaget je za ocenjevanje razvojne stopnje mišljenja pri otrocih pogosto uporabljal naloge konzervacije (ohranjanja količine). Opredeli sposobnost konzervacije (miselnega ohranjanja).
- B. Slika 2 ponazarja primer naloge konzervacije količine tekočine. Zapiši najpogostejši odgovor otrok na predoperativni stopnji in najpogostejši odgovor otrok na stopnji konkretnih operacij pri tej nalogi.

Slika 2: Piagetova naloga konzervacije tekočine. Prvi korak (risba a), otroku pokažemo, da je količina vode enaka, drugi korak (risba b) izvedemo spremembo, nato pa otroka vprašamo, ali je v obeh kozarcih enako vode ali je v enem več vode (risba c).

(Vir: https://content.nctm.org.uk/images/microsites/primary_magazine/issue_20/20_27.gif)

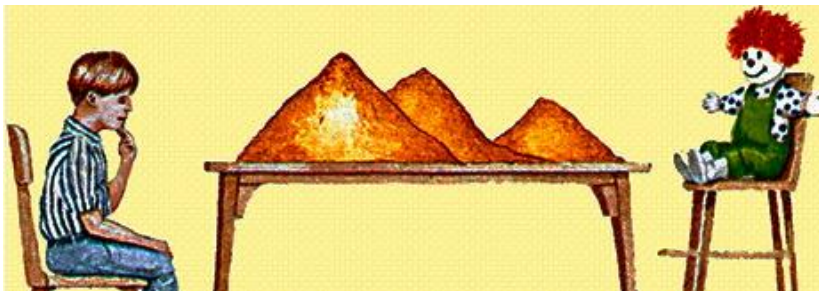
- C. V tabeli 1 so delno opisani še drugi primeri nalog konzervacije (ohranjanja količine). Vstavi tabelo v svoj sestavek in jo dopolni.

Tabela 1: Primeri nalog konzervacije oz. ohranjanja količine (prir. po Marjanovič Umek in Zupančič, 2004, str. 296; Labinowitz, 2010, str. 87)

Naloge konzervacije	števila	dolžine	snovi (trdne količine)
Prvi korak: otroku pokažemo, da sta količini enaki			
Drugi korak: izvedeno spremembo (transformacijo)			
Vprašanje, postavljeno otroku (preverimo sposobnost konzervacije)	Ali je v obeh vrstah enako krogcev ali jih je v eni več?	Ali sta obe palčki enako dolgi ali je ena daljša?	
Spodbudimo otrokovo razlago	Zakaj tako misliš?	Zakaj tako misliš?	Zakaj tako misliš?
Najpogostejši odgovori otrok na predoperativni stopnji		Ta na desni (ali levi) je daljša.	

- D. Na spletu poišči dva posnetka otrok, ki rešujejo naloge, s katerimi je Jean Piaget raziskoval razvoj sposobnosti konzervacije. V svoj sestavek vstavi povezavo do teh posnetkov (spletni naslov) ter kratko opiši naloge in odgovore otrok.

- E. Na sliki 3 je ponazorjena Piagetova naloga s tremi gorami. Poišči jo v učbeniku ali na spletu (npr. na [spletni strani](#) Simply Psychology – Preoperational Stage) in odgovori na vprašanji spodaj.

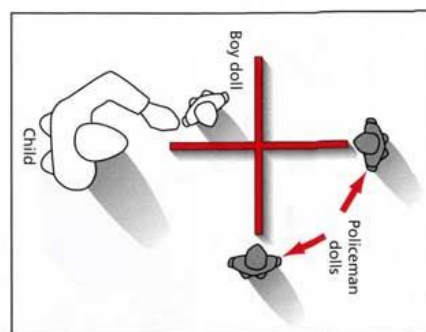

Slika 3: Piagetova naloga s tremi gorami. (Vir: <http://www.tadika.org/3mountain.jpg>)

- Za raziskovanje katere značilnosti mišljenja na predoperativni stopnji je uporabljala Piaget to nalogo?
- Opiši, kako je potekalo raziskovanje razvoja mišljenja otrok s to nalogo (prvi korak – začetno stanje, drugi korak – sprememba, vprašanje otroku).

3. Piagetove raziskave mišljenja otrok so v razvojni psihologiji izjemnega pomena, a nekateri raziskovalci opozarjajo, da naloge, ki jih je uporabljal pri raziskovanju, včasih pretirano izpostavijo omejitve mišljenja pri otrocih.

- A. Slika 4 prikazuje nalogo skrivanja otroka (angl. Policeman Doll Study), s katero so kritiki dokazovali, da otroci razvijejo določene sposobnosti prej, kot je to predvideval Piaget. Poišči jo v virih in jo opiši.

Slika 4: Preizkus skrivanja otroka je naloga, ki jo je za raziskovanje otrokove sposobnosti zavzemanja perspektive drugega razvil M. Hughes. (Vir: <http://www.simplypsychology.org/doll.jpg>)

- B. Ugotovitve obeh raziskav egocentričnosti mišljenja otrok – Piagetove, z nalogo treh gora, in Hugesove, z nalogo skrivanja otroka – zapiši v tabelo.

Naloga treh gora (J. Piaget, 1956)	Naloga skrivanje otroka (M. Huges, 1975)

- C. Presodi, zakaj se ugotovitve Hugesove raziskave glede egocentričnosti mišljenja oz. otrokove sposobnosti zavzemanja perspektivno drugega, razlikujejo od ugotovitve Piagetove naloge s tremi gorami.

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.